

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska som andraspråk 1

Tema: Uttal: Konsonanter och kombinationer

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla hur ljudsystemet i det svenska språket fungerar, inklusive konsonanter och deras kombinationer. Eleverna ska ges möjlighet att träna på och reflektera över sin egen och andras uttalsförmåga.

Betygskriterium (E)

Eleven använder ett relativt rikligt och varierat språk i tal och skrift. Eleven kan utföra enklare muntliga framställningar och interagera muntligt med viss säkerhet.

[Gy11, Svenska som andraspråk 1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till konsonanter (10 min)

- Förklara vad konsonanter är och ge exempel på olika konsonanter.
- Diskutera vikten av uttal i språkinlärning.
- Visa exempel på ord där konsonanter påverkar betydelsen.
- Introducera dagens tema och syfte med lektionen.

2. Praktisk övning i uttal (20 min)

- Genomför en gemensam träning av att uttala konsonanter.
- Låt eleverna arbeta i par och öva på utsedda ord.
- Ge direkt feedback under övningen.
- Öva på kniviga konsonanter och kombinationer som [sj], [k], [sk].

3. Aktivitet: Uttalsspel (10 min)

- Delar in klassen i grupper och genomför ett spel där eleverna ska identifiera och framför konsonantljud.
- Använd bilder eller föremål som exemplifierar olika konsonanter.
- Belöna snabbhet och korrekthet i uttal.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Gå igenom vad som lärts under lektionen.
- Ställ frågor för att få elevernas reflektioner kring uttal och dess betydelse.
- Presentera vad som komma skall näst i lektionen.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Konsonanter och deras kombinationer:** Det är viktigt att förstå hur olika konsonanter kan påverka uttal och mening i ett språk.
- **Uttalets roll i språkinlärning:** Att kunna uttala korrekt hjälper i kommunikationen och bidrar till att språkinläringen blir mer effektiv.
- **Övning och repetition:** Genom att repetera och öva på uttal kan eleverna förbättra sin språkliga säkerhet.
- **Feedback och reflektion:** Att ge och ta emot feedback är viktigt för lärande.
- **Att identifiera ljud:** Elever ska kunna känna igen och återge svenska konsonantljud.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Konsonant	Språkets ljud som skapas när luft blockeras eller begränsas vid talorganen.	Kommer från latinets "consonare" som betyder "att låta tillsammans".
Uttal	Den fonetiska framställningen av ord och ljud i ett språk.	Från fornsvenska "uttala", av to "ut" och tala.
Fonem	Minsta ljudenheten i ett språk som kan ändra betydelse av ett ord.	Från grekiska "phonema" som betyder "ljud".
Kombination	En sammansättning av två eller fler element.	Från latinets "combinare" som betyder "att förena".

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan uttalsförmågan påverka den sociala interaktionen i en klassrumsmiljö?
- B. Vilka strategier kan användas för att förbättra utläningen av konsonanter?
- C. Hur påverkar dialekter och regionala uttal den förståelse och kommunikation vi har med varandra?

Aktivitet

Eleverna delas in i mindre grupper där de ska skapa en kort dramatisk föreställning som inkluderar flera ord med specifika konsonanter och ljudkombinationer från lektionen. De ska framföra sina scener för klassen och använda sin uttalsförmåga aktivt.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad är en konsonant?	Ett ljud i språket som skapas genom att luft flödar genom talorganen med begränsning.
2. Ge ett exempel på en ljudkombination.	[sk] i "skala".
3. Hur påverkar uttal din språkinlärning?	Det förbättrar kommunikationen och gör språkinlärning mer effektiv.
4. Vilka konsonanter är svåra för dig att uttala?	Varierar beroende på individen, men ofta [sj] och [ky].
5. Vad behöver du öva mer på för att förbättra ditt uttal?	Specifika konsonanter och deras kombinationer.
6. Hur kan vi feedbacka varandra för att bli bättre på uttal?	Ge konstruktiv kritik och förslag på övningar.
7. Vad har du lärt dig om sambandet mellan skrivning och uttal?	Att stavning kan påverka hur vi uttalar ord.
8. Hur kan vi använda vad vi lärt oss idag i framtiden?	Förbättra våra samtal och presentationer på svenska.

Hemuppgift

Eleverna får i uppgift att spela in en kort dialog där de använder minst fem konsonantljud som vi arbetat med. De ska även reflektera på hur de kan förbättra sitt uttal genom att använda övningar från lektionen. Ljudinspelningen ska vara mellan 2-3 minuter lång.

Citat

"Språket är människans främsta redskap för kommunikation och förståelse."
- Gustav Wetterström, 2002. Citatet påpekar vikten av språk i kommunikationen och i språkinlärning.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det

- □ Word - Skapar ett dokument.

- □ PPT - Skapar en PPT.
- ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)